

Język polski

Tematy dla uczniów klasy III D

W razie wątpliwości proszę o kontakt: [elzbieta.k.1212@gmail.com](mailto:elzbieta.k.1212@gmail.com)

## Model odpowiedzi do streszczeń

W dobrze napisanym streszczeniu powinny się znaleźć:

- 1) informacja o temacie tekstu;
- 2) informacja o tym, co na ten temat powiedziano w tekście.

Dodatkowe kryteria to: odpowiedni poziom uogólnienia treści, logicznie spójny porządek tekstu oraz wymagana długość streszczenia.

Poniżej zamieszczono prace spełniające wszystkie kryteria (liczba w nawiasie odzwierciedla liczbę słów):

*Andrzej Markowski w artykule „O przekręcaniu, czyli skrzydlate słowa ze zwichniętym skrzydłem” poruszył problem modyfikacji słów znanych autorów przez współczesnych ludzi. Zauważył, iż może stanowić to poważny problem w odbiorze oraz właściwemu zrozumieniu znaczenia. W swoim artykule przedstawia konkretne przykłady, najczęstszych przekręceń znanych cytatów pochodzących z polskiej literatury. W zakończeniu zwraca się z prośbą o dokładność w cytowaniu.<sup>3</sup> (58)*

*Artykuł Andrzeja Markowskiego mówi o modyfikacjach powiedzonek znanych postaci lub cytatów z literatury i o wpływie na prawidłowe ich zrozumienie. Autor podał trzy przykłady, w których przedstawił różne konsekwencje tych przekształceń. Przedstawia on również swoją opinię na ten temat nie zgadzając się z celowością takich zabiegów i przestrzega czytelników przez niedokładnym cytowaniem. (52)*

*Artykuł „O przekręcaniu, czyli skrzydlate słowa ze zwichniętym skrzydłem” opowiada o nieświadomym modyfikowaniu cytatów. Autor tekstu przedstawia trzy przykłady przekształceń, które zmieniają sens słów znanych pisarzy. Tekst ma na celu uświadomić czytelnika, aby uważnie i starannie cytował słowa artystów. Autor zaznacza, że nawet niewielkie zmiany stylistyczne, mogą spowodować duże modyfikacje znaczeniowe. (51)*

## ZASADY OCENIANIA STRESZCZENIA

3 p. – ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście; adekwatny poziom uogólnienia, streszczenie logicznie spójne, właściwa liczba słów.

2 p. – ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście ALE zaburzenia dotyczące poziomu uogólnienia LUB logicznej spójności streszczenia.

1 p. – ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście; ALE zaburzenia dotyczące poziomu uogólnienia ORAZ logicznej spójności streszczenia.

0 p. – odpowiedź błędna LUB brak odpowiedzi.

### **Przykładowe odpowiedzi:**

- *Bonowicz w swoim tekście porusza problem komunikacji między ludźmi mówiącymi tym samym językiem. Ironicznie proponuje rozwiązanie: utworzenie zawodu tłumacza „z polskiego na nasze”. Taki mediator wyjaśniałby nieporozumienia wynikające z braku umiejętności wzajemnego słuchania. Ponadto autor przywołuje sytuacje, w których mówiący sami nie wiedzą, o czym mówią, lub używają języka w sposób nieetyczny.*
- *Coraz trudniej nam się porozumieć, chociaż mówimy tym samym językiem. Autor zauważa ten problem i w żartach chce powołać biuro tłumaczeń wewnątrzjęzykowych. Skoro często nie rozumiemy się nawzajem, potrzebujemy także mediatorów, żeby rozstrzygnęły spory mające podłoże językowe. Bezrefleksyjnie wykorzystujemy schematy w wypowiedziach. Przez to obecnie nawet poezję łatwiej zrozumieć niż publicystykę. Taki tłumacz to faktycznie zawód z przyszłością.*

## Zasady oceniania streszczenia

### Przykładowa odpowiedź

Autorzy tekstu poruszają temat ludzkiej egzystencji w *Lalce* Bolesława Prusa. Zestawiają pesymistyczne widzenie świata i człowieka widziane oczami Rzeckiego z przykładami działań bohaterów opartymi na pozytywnych relacjach międzyludzkich. Dowodzą, że przyjaźń, miłość i wzajemna troska dają poczucie nieśmiertelności i pozostawiają trwały ślad po człowieku. O człowieku decydują zatem jego czyny.

### Schemat punktowania

3 p. – Ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście; adekwatny poziom uogólnienia, streszczenie logicznie spójne, właściwa liczba słów.

2 p. – Ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście  
ALE zaburzenia dotyczące sposobu uogólnienia LUB logicznej spójności streszczenia

1 p. – Ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście;  
ALE zaburzenia dotyczące poziomu uogólnienia ORAZ logicznej spójności streszczenia

0 p. – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi.

0 p. – odpowiedź błędna LUB brak odpowiedzi

### Uwaga

Uczeń nie otrzyma punktów za streszczenie, jeśli ma ono formę planu (tekst musi być ciągły, choć możliwy jest podział na akapity) lub jeśli zawiera linearny skrót treści tekstu (jest konspektem tekstu).

Życzę Wam zdrowia i miłej nauki.

Elżbieta Kowalewska.